

Áhrif af mismunandi útgjaldavogum í vísitölu neysluverðs

Lára Guðlaug Jónasdóttir
Notendafundur um verðvísitölur á Hagstofu Íslands,
4. nóvember 2011

1

Heimildir fyrir vogir

- Grunnskipti mars 2011
 - Rannsókn á útgjöldum heimilanna 2007-2009
- Viðbótarheimildir hafa verið notaðar
 - Meira síðustu 3 ár en áður
- Nauðsynlegt fyrir flokka sem breytast umfram aðra

2

Dæmi um áhrif leiðréttinga

- Kaup ökutækja í mars 2009
 - 3,8% af vísitölu neysluverðs
 - Í nýjustu útgjaldarannsókn 8,8%
- Viðhald á húsnæði í mars 2010
 - 3,5% af vísitölu neysluverðs
 - Í nýjustu útgjaldarannsókn 4,7%
- Pakkaferðir í mars 2011
 - 1,3% af vísitölu neysluverðs
 - Í nýjustu útgjaldarannsókn 2,8%

3

Athugun – útgjöld eins árs

- Gerðar tilraunir til að nota samtímaneyslu sem vogir
- Gögn eins árs í senn úr útgjaldarannsókninni frá 2000 - 2009
 - Lítið úrtak
 - Há staðalskekktja
- Tvær aðferðir:
 - Neysluútgjöld sama árs
 - Fisher-vísitala

4

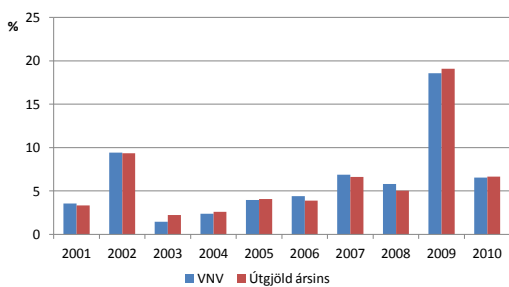
Neysla ársins

- Neysluútgjöld eins árs notuð, t_0
- Dæmi verðþróun 2001 vegin með neysluútgjöldum ársins 2001

5

VNV og vísitala byggð á útgjöldum ársins, ársbreyting í janúar

6

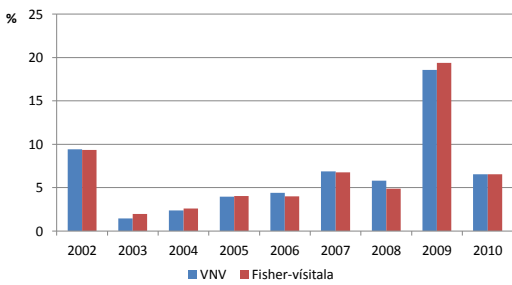
Fisher-vísitala

- Nálgast sanna framfærsluvísitölu
- Fisher = margfeldismeðaltal Laspeyres- og Paasche-vísitölu
- Laspeyres-vogir: liðið ár, t_{-1}
- Paasche-vogir: sama ár, t_0
- Dæmi: Verðþróun 2001; Laspeyres = 2000, Paasche = 2001

7

VNV og Fisher-vísitala, ársbreyting í janúar

8

Niðurstöður

- Lítil munur að meðaltali, $\pm 0,01\%$
- Vogir ársins
 - 2003 birt vísitala mældi 0,8% minna
 - 2008 birt vísitala mældi 0,8% meira
- Fisher-vísitala
 - 2008 birt vísitala mældi 0,8% meira
 - 2009 birt vísitala mældi 0,9% minna
- Niðurstaða Janúar 2009
 - Yfirleitt talið að vísitölur ofmeti verðbreytingar þegar verð og neysla breytist hratt

9
